

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP FOR 2017

Årsberetning 2017 for Forbundet for Ledelse og Teknikk

Virksomhetens art

Forbundet for Ledelse og Teknikk er et fagforbund som har til hovedformål å ivareta interessene til ledere, ingeniører, teknikere og andre tekniske funksjonærer som er medlemmer av forbundet. Medlemmene er i hovedsak sysselsatt i privat industri, service og vekst- og attføring, samt i staten. De viktigste oppgavene består i å etablere og håndheve overenskomster for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundets totale medlemstall pr 31.12.17 er 20.740 medlemmer. Forbundet hadde en nedgang i medlemstall på 1,09 % i 2017. I et vanskelig arbeidsmarked med permitteringer, oppsigelser og relativt høy arbeidsledighet fører til at færre organiserer seg. Det forventes et mer stabilt arbeidsmarked og et økende medlemstall i løpet av 2018. Av forbundets 73 avdelinger så er det 22 avdelinger som ikke har sendt inn årsberetning, regnskap eller melding om valg i tråd med normalvedtekter for avdelinger. Forbundet er medlem i Landsorganisasjonen i Norge, og har kontorer i Hammersborgsgate 9 i Oslo.

Forbundets arbeid med etter- og videreutdanning gir forbundets medlemmer unike muligheter til kompetanseheving og derigjennom trygghet for egen sysselsetting. Forbundets avtale med Addisco om å administrere forbundets støtteordning har fungert meget tilfredsstillende. Avtalen har vært og vil fortsatt være et vesentlig bidrag til en jevn og betydelig aktivitet i Addisco AS og en positiv profilering av FLT. Gjennom Addisco har forbundet styrket sitt tilbud om etter- og videreutdanningsprogrammer til sine medlemmer, og arbeidstakere og organisasjoner som ikke er medlemmer i forbundet. I en undersøkelse utført av Arbeidsforskningsinstitutt (AFI) på vegne av FLT og Addisco i perioden, beskrives stipendordning og utdanningsmuligheter som en svært viktig medlemsfordel. Undersøkelsen viser at medlemmer som har tatt utdanning opplever større trygghet og bedre kompetanse til å utføre sin jobb, samt bedre «ansettbarhet» på arbeidsmarkedet.

Forbundet avholdt sitt 17. ordinære landsmøte i perioden 4. til 7. november 2017, og samlet 163 delegater fra forbundets avdelinger i tillegg til forbundsstyret, kontrollkomiteen og observatører. Vedtekter, prinsippprogram og forbundets prioriteringer ble lagt. Spesielt er å merke vedtaket omen desentralisert organisasjonsendring som fører til ansettelse av fem regionrådgivere. Politisk ledelse etter landsmøtet består av Ulf Madsen (forbundsleder), Aud Marit Sollid (1. nestleder) og Arnstein Aasestrand (2. nestleder).

Situasjonen på arbeidsmarkedet er fortsatt preget av lav aktivitet i enkelte bransjer. Dette har resultert i permitteringer, nedbemanning og oppsigelser blant forbundets medlemmer. Drøftingsmøter i bedriftene og forhandlingsmøter etter hovedavtale og arbeidsmiljøloven har ført til økt aktivitet blant forbundets tillitsvalgte i bedrifter og avdelinger. Antall saker som er behandlet i administrasjonen og i rettsvesenet har også i 2017 vært på høyde med de to siste år.

Det har i perioden vært høy aktivitet knyttet til konferanser, medlems- og tillitsvalgtskolering samt rekruttering både lokalt og sentralt. Det er avholdt mer enn 50 kurs og konferanser i regi av avdelingene. I tillegg er det avholdt en «Superkurshelg» med over 100 deltakere. Forbundets utdanningspris til minne om Magnus Midtbø ble for 7. gang utdelt i 2017 på landsmøtet. Prisen som er på kr 150.000 ble i år delt ut mellom to verdige vinnere.

Finansiell risiko og fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Forutsetningen bygger på prognoser for år 2018. Forbundets midler er plassert i bank, ansvarlig lånekapital, aksje- og obligasjonsfond til en akseptabel risiko og i henhold til forbundets vedtatte plasseringsstrategi. Forbundet tegnet avtale med Odin Forvaltning om aktiv forvaltning av forbundets portefølje i 2016.

Arbeidsmiljø og personale

I 2017 hadde forbundets administrasjon 33 ansatte inklusive 3 tillitsvalgte. Sykefraværet i forbundet utgjorde 5,12 % av total arbeidstid (437,7 dagsverk). Langtidsfraværet 2,94 % og korttidsfraværet 1,09 %. Fravær av 4 dager til 16 dagers varighet utgjorde 1,09 %.

FLT har inngått avtale om et mer inkluderende arbeidsliv med trygdeetaten og er godkjent som en IA-virksomhet. Bedriftshelsetjenesten ble i 2017 utført av Oslo City Legesenter.

Samarbeidet med de ansatte, de tillitsvalgte og deres organisasjon har vært konstruktivt og bidratt sterkt til forbundets drift gjennom året. Arbeidsmiljøet i administrasjonen betraktes som godt.

Det har ikke forekommet arbeidsuhell eller ulykker med personskade i løpet av året. Kontorlokalene i 6. og 7. etg i Hammersborgsgt 9 er lyse og romslige. Lokalene leies av Sparebank 1 Eiendom. Forbundets aksjeselskap Forbundet for Ledelse og Teknikk Holding har ikke ansatte.

Likestilling

Forbundet arbeider for likestilling og for å øke kvinners deltakelse i forbundet. Forbundets støtteordning for etter- og videreutdanning bidrar til å bedre kvinners mulighet til utdanning og likestilling i arbeidslivet. Kvinner oppfordres til skolering og motiveres til å la seg velge til verv på alle nivå i forbundet. Forbundsstyret består av 10 menn og 5 kvinner, herav er 2 vararepresentanter kvinner.

Landsrådet, som er forbundsstyrets rådgivende organ, har i perioden bestått av 19 representanter, herav 4 kvinner. Andel kvinner blant yrkesaktive medlemmene er 23,3 %. Forbundets administrasjon har i perioden bestått av 19 kvinner og 14 menn.

Miljørapportering

Verken Forbund eller datterselskaper er regulert av konsesjoner eller pålegg. Virksomhetene er av en slik karakter at det ytre miljø ikke forurenses. Det foretas kildesortering av kontoravfall. Forbundets virksomhet drives i kontorer av vanlig standard.

Fremtidig utvikling

Forbundet for Ledelse og Teknikk er en nonprofit-organisasjon hvor organisasjonens ressurser brukes til å fremme medlemmenes interesser i samsvar med forbundets vedtekter. Den fremtidige utvikling innenfor det arbeidsmarked der forbundet organiserer sine medlemmer synes god.

Resultat, investeringer, finansiering og likviditet

Driftsresultat for konsernet i 2017 var kr -13.433.245,- og for forbundet kr -13.681.862,-. Forbundets aksjefond er bokført til gjeldende kurs pr. 31.12.2017, som medfører en regnskapsmessig reversering av tidligere nedskrivning av aksjefond på kr 307.500,-.

Årsresultat for konsernet i 2017 var kr -9.844.075,- mot kr 7.351.373,- i 2016. Årsresultat for forbundet i 2017 var kr -10.051.183,- mot kr 7.598.054,- i 2016. Addisco sitt årsresultat var kr 220.135,- og FLT Holding AS sitt årsresultat var kr 7.792,-. Kontantstrømoppstilling viser netto endring av likvider på kr -9.701.806,- for konsernet.

Forbundets finansielle stilling pr. 31.12.2017 er god.

Årsresultat og disponering.

Styret foreslår at forbundets underskudd kr -10.051.183,- dekkes av forbundskassen.

Forbundet				Konsernet	
2016	2017	RESULTAT	Note	2017	2016
DRIFTSINNTEKTER					
112 959 067	111 315 726	Kontingent inntekter		111 315 726	112 959 067
475 856	565 929	Andre inntekter	3	20 300 153	18 410 340
113 434 923	111 881 655	Totale inntekter		131 615 879	131 369 407
DRIFTSKOSTNADER					
		Varekostnader		15 993 853	14 451 788
11 136 066	11 179 713	Kontingenter	4	11 179 713	11 136 066
43 551 643	43 194 417	Forsikringer		43 194 417	43 551 643
-	-	Streik/perm.bidrag		-	-
29 246 078	33 102 348	Lønns- og personalkostnader	5 og 6	35 439 006	31 390 972
2 537 146	2 865 173	Avskrivninger	7	2 905 773	2 577 746
28 544 508	35 221 866	Andre driftskostnader	8	36 336 362	30 224 024
115 015 441	125 563 517	Driftskostnader		145 049 124	133 332 239
-1 580 518	-13 681 862	Driftsresultat		-13 433 245	-1 962 832
FINANS					
8 685 945	3 383 573	Finansinntekter		3 446 841	8 775 075
-	-	Nedskrivning av aksjer		-	-
56 940	60 393	Rente- og finanskostnader		62 435	57 209
286 500	307 500	Reversert tidligere nedskrivning av aksjer		307 500	286 500
263 067		Ekstraordinære finansinntekter		-	263 067
9 178 572	3 630 680	Sum finansposter		3 691 906	9 267 433
7 598 054	-10 051 183	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		-9 741 340	7 304 601
-	-	Skattekostnad på orinært resultat		102 735	-46 772
7 598 054	-10 051 183	Årsresultat		-9 844 075	7 351 373

Forbundet		BALANSE	Note	Konsernet	
2016	2017			2017	2016
EIENDELER					
Anleggsmidler					
IMMATRIELLE EIENDELER					
		Utsatt skattefordel	12	109 391	177 063
Sum Immaterielle eiendeler				109 391	177 063
3 503 256	3 503 256	Leiligheter	7	3 503 256	3 503 256
4 598 096	4 272 595	Inventar/EDB	7	4 347 595	4 713 696
8 101 352	7 775 851	Sum varige driftsmidler		7 850 851	8 216 952
Finansielle anleggsmidler					
71 848 554	73 394 243	Investeringer i aksjer og andeler	9	73 394 243	71 848 554
2 000 000	2 000 000	Aksjer i datterselskap	9	-	-
1 000 417	1 209 096	Fordringer ansatte (lån)	6	1 209 096	1 000 417
74 848 971	76 603 338	Sum finansielle anleggsmidler		74 603 338	72 848 971
82 950 323	84 379 189	Sum anleggsmidler		82 563 580	81 242 986
Omløpsmidler					
Fordringer					
2 055 185	2 031 143	Opptjent ikke innbetalt kontingent		2 031 143	2 055 185
70 495	54 992	Andre fordringer		202 757	170 869
		Kundefordringer		725 766	250 891
3 755 012	2 504 348	Fors. bet. kostn/påløpte inntekter		2 504 348	3 755 012
5 880 691	4 590 483	Sum fordringer		5 464 014	6 231 956
Bankinnskudd, kontanter og lignende					
99 501 111	89 468 001	Bankinnskudd og kontanter	10	104 760 023	114 461 829
99 501 111	89 468 001	Sum bankinnskudd og kontanter		104 760 023	114 461 829
105 381 802	94 058 484	Sum omløpsmidler		110 224 037	120 693 785
188 332 125	178 437 674	Sum eiendeler		192 787 618	201 936 771
EGENKAPITAL					
173 525 713	163 474 530	Opptjent egenkapital			
		Opptjent egenkapital	13	176 380 257	186 219 336
173 525 713	163 474 530	Sum annen egenkapital		176 380 257	186 219 336
GJELD					
Avsetning for forpliktelsler					
8 260 696	8 256 276	Pensjonsforpliktelsler		8 725 417	8 623 718
8 260 696	8 256 276	Sum avsetning for forpliktelsler		8 725 417	8 623 718
Annen kortsiktig gjeld					
1 321 563	1 852 193	Leverandører		1 925 020	1 474 635
-	-	Betalbar skatt		30 066	
2 342 510	2 498 882	Skyldige offentlige avgifter	11	2 633 043	2 496 695
2 881 643	2 355 792	Annen kortsiktig gjeld		3 093 813	3 122 387
6 545 717	6 706 868	Sum kortsiktig gjeld		7 681 943	7 093 717
14 806 413	14 963 144	Sum gjeld		16 407 360	15 717 435
188 332 126	178 437 674	Sum gjeld og egenkapital		192 787 617	201 936 771

Forbundet		Kontantstrømsoppstilling	Konsernet	
2016	2017		2017	2016
Likvider tilført / brukt på virksomheten:				
7 598 054	-10 051 183	Årsresultat	-9 844 075	7 351 373
		Periodens betalte skatt		-
-7 409 074	-638 185	Gevinst finansielle anleggsmidler	-638 185	-7 409 074
2 537 146	2 865 173	Ordinære avskrivninger	2 905 773	2 577 746
-286 500	-307 500	Reversering av tidl nedskrivning av aksjer	-307 500	-286 500
-3 849 472	-4 420	Forskjellen mellom kostn.ført pensjon og inn-/utbet.	101 699	-4 011 511
-1 889 458	554 671	Endring i kundefordringer og leverandørgjeld	-448	-1 827 150
634 279	688 010	Endring i andre tidsavgrensingsposter	1 220 602	411 444
-2 665 024	-6 893 434	Netto likviditetsendring fra virksomheten	-6 562 134	-3 193 671
Likvider tilført / brukt på investeringer:				
-1 775 695	-2 539 672	Investeringer i varige driftsmidler	-2 539 672	-1 775 695
-45 096 830	-600 000	Kjøp av finansielle anleggsmidler	-600 000	-45 096 830
48 465 560	-	Salg/utbytte av finansielle anleggsmidler	-	48 465 560
1 593 035	-3 139 672	Netto likviditetsendring fra investeringer	-3 139 672	1 593 035
Likvider tilført / brukt på finansiering:				
-	-	Netto likviditetsendring fra finansiering	-	-
-1 071 989	-10 033 106	Netto endring i likvider i året	-9 701 806	-1 600 636
100 573 100	99 501 111	Kontanter og bankinnskudd per 01.01	114 461 829	116 062 465
99 501 111	89 468 001	Kontanter og bankinnskudd per 31.12	104 760 023	114 461 829

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter FLT, det 100 % eide FLT Holding AS, og Addisco AS som eies 100 % av FLT Holding. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværender mellom selskapene er eliminert.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som forbundet.

Fond for etter- og videreutdanning er et tariffavtalt fond som eies av medlemmene tilsluttet forbundet. FLT har i henhold til bestemmelsene i tariffavtale med NHO forvaltningsansvaret for fondets midler. Fondet er imidlertid ikke ansett som en del av FLT sin virksomhet, og er ikke tatt inn i regnskapet.

Datterselskap

Datterselskapet vurderes etter kostmetoden i forbundet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifall inntrer og dette ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter regnskapsposter som forfaller til betaling innen ett år, etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Kontingentinntekter

Kontingentinntektene er basert på overføring av utfakturert kontingent fra medlemssystemet Winorg til regnskapssystemet Visma Global. Dette innebærer at opptjent kontingent i regnskapsåret er inntektsført i sin helhet. Det gjøres avsetning for usikre innbetalinger.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Tilskudd

Tilskudd nettoføres i regnskapet mot respektive kostnader.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid dersom de har levetid over tre år. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives over resterende økonomiske levetid.

Andre aksjer og andeler

Andre aksjer og andeler i selskaper som FLT ikke har betydelig innflytelse i, balanseføres til anskaffelseskost. Investeringen blir nedskrevet til virkelig verdi dersom det foreligger verdifall og verdifallet ikke er forbigående. Nedskrivningen reverseres dersom verdien igjen øker, og verdiøkningen ikke er forbigående.

Gjeld

Gjeld er oppført i overensstemmelse med god regnskapsskikk. Pantelån bokføres til pålydende.

Pensjoner

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikende ved årets begynnelse overstiger 10 % av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Landsmøtekostnader

Forbundet fører alle møtekostnader på møtetidspunktet, herunder også kostnader til landsmøte som holdes hvert 4. år. Forbundet endret i 2006 prinsipp for føring av landsmøtekostnader. Estimerte kostnader ble tidligere periodisert over hele landsmøteperioden.

Skatt

Utsatt skatt beregnes på forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier og avsettes med nominell verdi i regnskapet. Utsattskattefordel balanseføres bare i den utstrekning fremtidig bruk kan nyttiggjøres.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp.

Note 2 - Konsernforhold

Det har ikke vært virksomhet i FLT Holding AS, mens datterselskapet Addisco har hatt god aktivitet.

	FLT	FLT Holding	Addisco
Stemmeandel		FLT 100%	FLT Holding 100%
Eierandel		FLT 100%	FLT Holding 100%
Forretningskontor	Oslo	Oslo	Oslo
Årsresultat	-10 051 183	7 792	220 135
Egenkapital	163 474 530	1 205 618	14 785 109

Note 3 - Andre inntekter*FLT*

Andre inntekter består av følgende poster:

	2017	2016
Husleieinntekter	528 108	434 496
Andre inntekter	37 821	57 400
Sum andre inntekter	565 929	491 896

Konsern

Andre inntekter består av følgende poster:

	2017	2016
Salgsinntekter	19 959 344	18 165 604
Andre inntekter	340 809	244 736
Sum andre inntekter	20 300 153	18 410 340

Note 4 - Kontingentkostnader

FLT

Nedenfor vises en oppstilling av hovedpostene:	2017	2016
Kontingent LO	10 440 646	10 416 866
Kontingent andre norske organisasjoner	381 578	374 015
Kontingent internasjonale organisasjoner	357 489	345 185
Sum kontingenter	11 179 713	11 136 066

Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktete Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser

Forbundet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Forbundets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

01.01.2017 endret Forbundet pensjonsordningen for alle ansatte.

Den nye ordningen er en hybridpensjon med tilleggsdekninger og lønnsvekstgaranti.

Hybridpensjon er en arbeidsgiverbetalt pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i Tjenestepensjonsloven, OTP-loven og Skatteloven. Premien er innskuddsbasert i opptjeningsperioden.

Ordningen inneholder sparing til alderspensjon, betalingsfritak ved arbeidsuførhet og uførepensjon.

Hybridpensjonen sikrer at kvinner og menn får lik pensjon i utbetalingstiden og innskuddet er derfor 15,5 % høyere for kvinner enn menn.

Pensjonsbeholdningene vil i opptjeningsperioden få tilført kapital fra de medlemmene i forsikringskollektivet som faktisk dør. I utbetalingstiden beregnes tilført livsgevinst etter forsikringsprinsippet.

Uttaksalder for pensjonsutbetalingen er fleksibel mellom 62 og 75 år. Pensjonen har livsvarig utbetaling.

Alderspensjonen er forsikringsdekket mot negativ avkastning, og kapitalen skal i opptjeningsperioden reguleres med alminnelig lønnsvekst. Avkastning utover lønnsveksten tilføres reguleringsfondet.

Det er ved regnskapsføring av hybridpensjonen lagt til grunn at forventet avkastning overstiger alminnelig lønnsvekst, og det er derfor ikke beregnet forpliktelse knyttet til denne garantien.

Forbundets netto pensjonsforpliktelser for pensjonister som ikke gikk over i ny ordning og aktive i usikret ordning kan spesifiseres som følger:

Pensjonskostnader og forpliktelser	2017	2016	Sikret	Usikret
Årets pensjonsopptjening	260 708	4 128 959	-	260 708
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	379 001	1 248 970	166 718	212 283
Avkastning på pensjonsmidlene	-192 070	-903 913	-192 070	-
Resultatføring av estimatavvik	2 177	2 362 278	-	2 177
Avkortning og oppgjør	-	-7 098 312	-	-
Administrasjonskostnader	-	295 962	-	-
Sum pensjonskostnad	449 816	33 945	-25 352	475 168
	Forpliktelser > midler	Forpliktelser > midler		
Beregnete pensjonsforpliktelser	-13 974 668	-14 886 319	-6 403 724	-7 570 944
Pensjonsmidler til markedsverdi	6 730 761	5 500 132	6 730 761	-
Periodisert arbeidsgiveravgift	-	-	-	-
Ikke resultatførte estimatavvik	-1 021 209	1 125 491	-962 449	-58 760
Balansført pensjonsforpliktelse	-8 265 116	-8 260 696	-635 412	-7 629 704
Avsetning for premieforpliktelse gammel AFP	-	-		
Samlet balansført pensjonsforpliktelse	-8 265 116	-8 260 696		

Økonomiske forutsetninger

Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %
Forventet lønnsregulering	4,10 %	3,60 %
Forventet pensjonsregulering	2,50 %	2,50 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	2,25 %	2,25 %
AFP-uttak	60 %	60 %

Note 6 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse m.v.*FLT*

<i>Lønnskostnader består av følgende hovedposter:</i>	2017	2016
Lønninger, feriepenger	22 703 739	23 281 780
Arbeidsgiveravgift	4 046 347	4 034 010
Pensjonskostnader	2 799 233	33 945
Andre lønnskostnader	3 553 029	1 896 343
Sum lønnskostnader	33 102 348	29 246 078

Gjennomsnittlig sysselsatte årsverk 33 33

Godtgjørelse leder/styret i FLT, og herunder konsernet

Lønn/honorar leder	1 099 849	1 206 001
Pensjonsytelser leder	18 516	21 611
Andre ytelser leder	-	-
Møtegodtgjørelse styret	392 500	345 000

Det foreligger ikke særskilt sluttvederlagsordning for forbundsleder, men det foreligger særskilt avtale om pensjonsalder ved 60 år.

<i>Lån til ansatte</i>	2017	2016
Billån normrente, nedbetalingstid 5 år	996 596	916 083
Personallån - rentefritt (3/5G), nedbetalingstid 1 år	212 500	84 334
Lån til ansatte er bokført med	1 209 096	1 000 417

Konsernet

<i>Lønnskostnader består av følgende hovedposter:</i>	2017	2016
Lønninger, feriepenger	24 245 681	24 854 016
Arbeidsgiveravgift	4 316 903	4 296 374
Pensjonskostnader	3 151 771	11 824
Andre lønnskostnader	3 724 651	2 122 258
Sum lønnskostnader	35 439 006	31 284 472
Gjennomsnittlig sysselsatte årsverk	35,6	36,6

<i>Lån til ansatte</i>	2017	2016
Billån normrente, nedbetalingstid 5 år	996 596	916 083
Personallån - rentefritt (3/5G), nedbetalingstid 1 år	212 500	84 334
Lån til ansatte er bokført med	1 209 096	1 000 417

Revisjon:

Revisjonshonorar for FLT (Ernst&Young) er kostnadsført med kr. 236 816,-
 Revisjonshonorar for FLT Holding (Deloitte) utgjør kr. 2.500,-
 Revisjonshonorar for Addisco (Deloitte) er kr. 55 800,- . Alle tall er ekskl. mva.

Note 7 - Avskrivninger varige driftsmidler

<i>FLT</i>	<i>Teknisk utstyr</i>	<i>Edb programvare</i>	<i>Inventar</i>	<i>Påkostning lokaler</i>	<i>Totalt</i>
Anskaffelseskost 01.01.17	9 508 106	11 712 787	4 265 333	1 432 862	26 919 087
Tilgang 2017	367 495	2 172 177	-	-	2 539 672
Avgang 2017	0	0	0	0	0
Akkumulert anskaffelseskost 31.12.17	9 875 601	13 884 963	4 265 333	1 432 862	29 458 760
Akkumulert avskrivninger 31.12.17	9 570 602	10 265 204	3 990 263	1 360 096	25 186 165
Bokført verdi 31.12.17	304 999	3 619 759	275 070	72 766	4 272 595
Årets avskrivning	376 348	2 341 524	126 866	20 436	2 865 173
Økonomisk levetid	3 år	3 år	5 år	10 år	
<i>Avskrivningsplan</i>	<i>Lineær</i>	<i>Lineær</i>	<i>Lineær</i>	<i>Lineær</i>	
<i>Leiligheter er bokført til kostpris:</i>					
Leilighet Smalgangen 19 (kjøpt i 1999)	1 119 045				
Leilighet Smalgangen 20 (kjøpt i 1999)	894 561				
Leilighet i Ullevålsveien 7 (kjøpt i 2000)	1 489 650				
Totalt bokført verdi	3 503 256				

<i>Konsern</i>	<i>Teknisk utstyr</i>	<i>Edb programvare</i>	<i>Inventar</i>	<i>Påkostning lokaler</i>	<i>Totalt</i>
Anskaffelseskost 01.01.17	9 623 706	11 712 787	4 265 333	1 432 862	27 034 687
Tilgang 2017	367 495	2 172 177	-	-	2 539 672
Avgang 2017	0	-	-	-	0
Akkumulert anskaffelseskost 31.12.17	9 991 201	13 884 963	4 265 333	1 432 862	29 574 360
Akkumulert avskrivninger 31.12.17	9 611 202	10 265 204	3 990 263	1 360 096	25 226 765
Bokført verdi 31.12.17	379 999	3 619 759	275 070	72 766	4 347 595
Årets avskrivning	416 948	2 341 524	126 866	20 436	2 905 773
Økonomisk levetid	3 år	3 år	5 år	10 år	
<i>Avskrivningsplan</i>	<i>Lineær</i>	<i>Lineær</i>	<i>Lineær</i>	<i>Lineær</i>	
<i>Leiligheter er bokført til kostpris:</i>					
Leilighet Smalgangen 19 (kjøpt i 1999)	1 119 045				
Leilighet Smalgangen 20 (kjøpt i 1999)	894 561				
Leilighet i Ullevålsveien 7 (kjøpt i 2000)	1 489 650				
Totalt bokført verdi	3 503 256				

Note 8 - Andre driftskostnader - poster som er sammensatt

Andre driftskostnader omfatter øvrig drift og aktivitet i forbundet.

Nedenfor er de vesentligste postene spesifisert.

<i>FLT</i>	2017	2016
Kostnader lokaler	4 497 720	4 423 557
Leie og serviceavtaler	2 737 890	2 609 583
Honorar revisjon og juridisk bistand	561 778	996 065
Vikartjenester	826 975	863 628
Ekstern bistand	1 315 257	3 285 566
Kontorrekvisita, aviser etc	1 325 811	894 843
Telefon, porto	1 586 818	1 436 903
Fagbladet	2 519 634	2 473 090
Reise, opphold, diett	6 048 662	5 983 710
Refusjon opplysning og utvikling	(2 755 238)	(3 095 941)
Tilskudd til avdelinger og pensjonister	3 002 520	3 108 116
Reklamemateriell	1 160 457	1 637 444
Landsmøtet 2017	8 119 313	-
Diverse bevilgninger	523 137	979 975
Øvrige driftskostnader	3 751 130	2 772 969
Sum andre driftskostnader	35 221 866	28 369 508

<i>Konsernet</i>	2017	2016
Kostnader lokaler	4 497 720	4 423 557
Leie og serviceavtaler	2 737 890	2 609 583
Honorar revisjon og juridisk bistand	561 778	1 076 190
Vikartjenester	826 975	863 628
Ekstern bistand	1 315 257	3 313 066
Kontorrekvisita, aviser etc	1 325 811	894 843
Telefon, porto	1 586 818	1 436 903
Fagbladet	2 519 634	2 473 090
Reise, opphold, diett	6 048 662	5 983 710
Refusjon opplysning og utvikling	(2 755 238)	(3 095 941)
Tilskudd til avdelinger og pensjonister	3 002 520	3 108 116
Reklamemateriell	1 160 457	1 637 444
Landsmøtet 2013	8 119 313	-
Diverse bevilgninger	523 137	979 975
Øvrige driftskostnader	4 865 626	4 869 693
Sum andre driftskostnader	36 336 362	30 573 857

Note 9 - Aksjer, andeler, obligasjons- og aksjefond

FLT

Anleggsmidler	Anskaffelses kost	Balanseført verdi	Markedsverdi	Ureal. Gevinst/tap
Odin Aksje, 263 021 andeler	26 428 527	26 428 527	33 932 398	7 503 871
ODIN Rente, 107 608 andeler	10 787 076	10 787 076	10 923 279	136 203
Sum aksje- og obligasjonsfond	37 215 603	37 215 603	44 855 677	7 640 074

FLT

Anleggsmidler	Anskaffelses kost	Balanseført verdi	Ureal. Gevinst/tap
Sørmarka kurs og konferansesenter, 1 054 andeler	263 067	263 067	
Sparebank1 Gruppen, 1 231 andeler	3 462 885	3 462 885	0
FLT Holding AS, Datterselskap 100%	2 000 000	2 000 000	0
Sum aksjer	5 725 952	5 725 952	0

			Markedsverdi	Ureal. Gevinst/tap
Sparebanken Hedmark egenkapitalbevis, 265 161 andeler	16 705 143	16 705 143	24 063 361	7 358 218
Evigvarende fondsobligasjon, 100 andeler	10 000 000	10 000 000	10 036 000	36 000
Ansvarlig lånekapital Sparebank1 Oslo, 50 andeler	5 000 000	5 000 000	5 056 000	56 000
Ansvarlig lånekapital Sparebank1 Livsforsikring	600 000	600 000	625 800	25 800
"Evigvarende" ansvarlig lånekapital	147 545	147 545		
Sum aksjer og andeler	38 178 640	38 178 640	39 781 161	7 476 018
Totale aksjer, andeler, obligasjons- og aksjefond	75 394 243	75 394 243		

Konsernet

Anleggsmidler	Anskaffelses kost	Balanseført verdi	Markedsverdi	Ureal. Gevinst/tap
Odin Aksje, 263 021 andeler	26 428 527	26 428 527	33 932 398	7 503 871
ODIN Rente, 107 608 andeler	10 787 076	10 787 076	10 923 279	136 203
Sum aksje- og obligasjonsfond	37 215 603	37 215 603	44 855 677	7 640 074

Anleggsmidler	Anskaffelses kost	Balanseført verdi	Ureal. Gevinst/tap
Sørmarka kurs og konferansesenter, 1 054 andeler	263 067	263 067	0
Sparebank1 Gruppen, 1 231 andeler	3 462 885	3 462 885	0
Sum aksjer	3 725 952	3 725 952	0

			Markedsverdi	Ureal. Gevinst/tap
Sparebanken Hedmark egenkapitalbevis, 265 161 andeler	16 705 143	16 705 143	24 063 361	7 358 218
Evigvarende fondsobligasjon, 100 andeler	10 000 000	10 000 000	10 036 000	36 000
Ansvarlig lånekapital Sparebank1 Oslo, 50 andeler	5 000 000	5 000 000	5 056 000	56 000
Ansvarlig lånekapital Sparebank1 Livsforsikring	600 000	600 000	625 800	25 800
"Evigvarende" ansvarlig lånekapital	147 545	147 545		
Sum aksjer og andeler	36 178 640	36 178 640	39 781 161	7 476 018
Totale aksjer, andeler, obligasjons- og aksjefond	73 394 243	73 394 243		

Note 10 - Kasse, bank

FLT

Totale beholdninger i kasse og bank utgjør pr 31.12.17 kr. 89 468 001,- hvorav kr 1 647 704,- er bundet i skattetrekkmidler

Konsernet

Totale beholdninger i kasse og bank utgjør pr 31.12.17 kr. 104 760 023,-, hvorav kr. 1 973 348,- er bundet i skattetrekkmidler

Note 11 - Skyldige offentlige avgifter

FLT

Skyldige offentlige avgifter pr. 31.12.17 består av skyldig skattetrekk kr. 1 398 252,-, skyldig arbeidsgiveravgift kr. 768 807,- og påløpt arbeidsgiveravgift av feriepenger kr. 331 823,-

Konsernet

Skyldige offentlige avgifter pr. 31.12.17 består av skyldig skattetrekk kr. 1 463 648,-, skyldig arbeidsgiveravgift kr. 813 909,-, påløpt arbeidsgiveravgift av feriepenger kr. 355 486,-, og betalbar skatt kr. 30 066,-

Note 12 - Skatter

FLT

Forbundet har begrenset skattepliktig virksomhet knyttet til utleie av fast eiendom.

For 2017 er det for den skattepliktige virksomheten beregnet et skattemessig fremførbart underskudd på kr 665 203.

Skattefordelen er ikke balanseført på grunn av usikkerhet knyttet til fremtidig anvendelse.

Konsernet

Skattemessig resultat	125 273
-----------------------	---------

Betalbar skatt 24 % herav	30 066
---------------------------	--------

Midlertidige forskjeller og beregning av utsatt skatt:	2017	2016	Endring
Midlertidige forskjeller knyttet til:			
Driftsmidler	-6 473	13 759	-20 232
Kundefordringer	-	-25 000	25 000
Pensjonsforpliktelser	-469 141	-363 022	-106 119
Skattemessig underskudd til fremføring	-665 203	-1 032 550	367 347
Sum forskjeller	-1 140 817	-1 406 813	265 996
Utsatt skattefordel	262 388	337 635	-75 247
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	-152 997	-160 572	7 575
Balanseført utsatt skattefordel	109 391	177 063	-67 672

Årets skattekostnad fordeler seg på:

Betalbar skatt	30 066
Endring utsatt skatt	67 672
Reversering av effekt av avgitt/mottatt konsernbidrag	4 997
Skattekostnad	102 735

For 2017 er det for den skattepliktige virksomheten i konsernet beregnet et skattemessig fremførbart underskudd på kr 665 203.

Note 13 - Egenkapital

	Forbunds kassen	FLT's FOU fond	Kamp fondet	Solidaritets fondet	FLT's utdannings pris	Sum
FLT						
Egenkapital pr 01.01.2017	116 245 023	2 912 500	51 053 590	1 714 600	1 600 000	173 525 713
Utdeling 2017	149 998				-149 998	-
Årets resultat	-10 051 183					-10 051 183
Egenkapital pr 31.12.2017	106 343 839	2 912 500	51 053 590	1 714 600	1 450 002	163 474 530

Konsernet

						Annen egenkapital
Egenkapital pr 01.01.2017						186 219 336
Årets resultat						-9 844 075
Egenkapital pr 31.12.2017						176 375 261